

Sygn. akt: WO 15/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Marian Buliński
SSN Jan Bogdan Rychlicki

Protokolant : Marcin Szlaga

przy udziale prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej płk. Jarosława Ciepłowskiego,

w sprawie A. O., po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na posiedzeniu w dniu 26 października 2015 r. wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Marynarki Wojennej z dnia 27 września 1982 r., wniesionej na korzyść przez prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej,

- 1. wznowia postępowanie w sprawie A. O. zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Marynarki Wojennej z dnia 27 września 1982 r.;**
- 2. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. umarza postępowanie w sprawie,**
- 3. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Prawomocnym wyrokiem Sądu Marynarki Wojennej z dnia 27 września 1982 r., A. O. został skazany za czyn zakwalifikowany z art. 304 § 1 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 234 ust. 1 i 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony PRL (Dz.U z 1979 r. Nr 18, poz. 111) polegający na tym, że „w dniu 6.06.1982 r. w G., będąc zatrudnionym w jednostce zmilitaryzowanej Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego samowolnie porzucił pracę w straży przemysłowej, a następnie od dnia 21.06.1982 r. powziął zamiar trwałego uchylania się od pełnienia służby w tym zakładzie zmilitaryzowanym”. Za tak opisane i zakwalifikowane przestępstwo na podstawie art. 304 § 1 k.k. z 1969 r. przy zastosowaniu art. 4 ust. 4 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o postępowaniach szczególnych w sprawach o przestępstwa i wykroczenia w czasie obowiązywania stanu wojennego w zw. z art. 39 k.k. z 1969 r. i art. 44 § 1 k.k. z 1969 r., wymierzono mu kary: 3 lat pozbawienia wolności oraz 2 lat pozbawienia praw publicznych.

Wyrok ten zaskarżył prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej, który we wniosku złożonym na korzyść A. O., wywiedzionym na podstawie art. 540 § 2 k.p.k., wniósł o wznowienie postępowania, uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

W uzasadnieniu wniosku wskazał, iż dostrzega już wcześniej występujący w podobnych sprawach problem nieobjęcia wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 marca 2011 r. (K 35/08) art. 304 § 1 k.k. z 1969 r., ale – jak dalej wywiódł – analiza akt rozpoznawanej sprawy uprawnia do sformułowania wniosku o wznowienie postępowania właśnie w oparciu o przepis art. 540 § 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 540 § 2 k.p.k. obliguje do wznowienia postępowania, jeżeli Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą przepisu prawnego, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Wyrokiem z dnia 16 marca 2011 r., wydanym w sprawie K 35/08, Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodny m.in. z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej m.in. dekret Rady Państwa z dnia 12 grudnia 1981 r. o postępowaniach szczególnych w sprawach o przestępstwa i wykroczenia w czasie obowiązywania stanu wojennego (Dz. U. Nr 29, poz. 156). Nie wdając się w szczegółowe rozważania dotyczące problematyki stosowania art. 540 § 2 k.p.k. w sprawach, w których na skutek regulacji zawartej w uchwale Rady Państwa z dnia 12 grudnia 1981 r. w sprawie wprowadzenia stanu wojennego ze względu na bezpieczeństwo państwa (Dz. U. Nr 29, poz. 155), rozszerzono odpowiedzialność karną m. in. pracowników jednostek zmilitaryzowanych i odwołując się w tym zakresie do uzasadnienia wniosku o wznowienie postępowania oraz wskazanych w nim orzeczeń Sądu Najwyższego, należało uznać, że skoro w zaskarżonym wyroku jako podstawę prawną wymiaru kary dodatkowej zastosowano przepis dekretu uznanego przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją, natomiast w toku postępowania stosowano przepisy nakazujące tymczasowe aresztowanie podejrzanego, uniemożliwiające odwołanie się oskarżonego do Sądu drugiej instancji, a niewykluczone, że w procesie wyrokowania – czego nie wyszczególniono w bardzo lapidarnym uzasadnieniu wyroku – brano pod uwagę obostrzenia wynikające z przepisów niekonstytucyjnego dekretu, o czym może świadczyć surowość wymierzonej A. O. kary, należało uwzględnić wniosek, wznowić postępowanie karne, uchylić zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. umorzyć postępowanie w sprawie.

kc